

“ Voor een eicel moet ik wel NAAR SPANJE ”

Een kinderwens en dan lukt het maar niet om zwanger te worden... Een nachtmerrie voor Jolanda (42) en haar man Martin (47), die het al drie jaar lang proberen. Nu is er toch nog een sprankje hoop: eiceldonatie. Ze moet er alleen wel voor naar Spanje.

tekst DENISE HILHORST fotografie MARIËL KOLMSCHOT visagie PETRA NEUMANN

Op mijn 39e ontmoette ik Martin. Laat, maar niet té laat, dacht ik. Ik wilde zo graag een kind, ik was al bijna op zoek naar een zaaddonor. Als er één iemand moeder moest worden, dan was ik het wel. Ik ben altijd dol op kinderen geweest. Ik was 13 toen ik al bijna een bedrijfje had met oppaskinderen, ik was 14 toen ik voor de eerste keer tante werd. Martin en ik wisten vanaf de prille start van onze relatie al van elkaars kinderwens. Dat vakje hadden we namelijk allebei aangevinkt op de datingsite. Al snel voelden we dat het goed zat tussen ons, en al zou het misgaan, daar zouden we dan vast wel op een volwassen manier uitkomen. Eén ding wisten we zeker: dat kind dat komt er!

Na een half jaar zijn we via de huisarts in het ziekenhuis terechtgekomen. Normaal wacht je een jaar als het niet lukt, maar vanwege mijn leeftijd leek me dat niet verstandig. Het zaad van Martin bleek van slechte kwaliteit. We hebben in Nederland één IVF- en drie ICSI-pogingen gehad. Daarna zijn we nog voor twee

ICSI-pogingen naar Düsseldorf gegaan, in de hoop dat ze ons daar beter konden helpen. Toen we na de laatste poging nog altijd met lege handen stonden, kwam de boodschap keihard binnen: ik word dus geen moeder.

We moesten daar een weg in zien te vinden. De coach die ons had ondersteund tijdens het behandeltraject, bood hulp. Ze gaf de opdracht om een moodboard te maken over een 'andere' invulling van de toekomst. Een heel intense oefening, maar erg nodig. Ik schreef en plakte allemaal leuke dingen op dat bord. Het was fijn om daarmee bezig te zijn, en het daarna met haar te bespreken. En toch... het idee dat ik een definitief leven zonder kind aan het visualiseren was, greep me naar de keel. Zou ik die kinderwens ooit echt van me af kunnen zetten?

DONKER WOLKJE

Onze kinderwens is altijd aanwezig, er zit altijd een donker wolkje in mijn achterhoofd. Martin en ik hebben het goed

EICEL GEZOCHT

- De eicellen liggen helaas niet voor het oprapen, ondanks het harde werk van de Nederlandse eicelbanken om hier verandering in aan te brengen. Is er geen welwillende zus of vriendin, dan is uitwijken naar het buitenland nu vaak de enige optie.
- Alleen bij het UMC Utrecht al staan er 300 mensen op de wachtlijst.
- Prof. dr. Bart Fauser, hoogleraar voortplantingsgeneeskunde in het UMC Utrecht en oprichter van de eicelbank daar: "De vraag naar eicellen is in Nederland veel groter dan het aanbod. Er zou meer geld moeten komen voor communicatie, om Nederlandse vrouwen ervan te overtuigen dat eiceldonatie een goede zaak is. Het is niet eerlijk dat je alleen een eicel kunt krijgen als je geld hebt om naar het buitenland te gaan. Bovendien kunnen vrouwen in handen vallen van buitenlandse artsen die minder zorgvuldig handelen."

Eigenlijk hadden Jolanda en Martin de hoop op een eigen kind al opgegeven. Totdat een arts in Düsseldorf hen op het idee bracht van eiceldonatie van een jonge(re) donor. "Ik wil het nog één keer proberen."

samen, maar het gevoel van écht super gelukkig zijn ontbreekt. Onze relatie heeft na het eerste half jaar vrijwel alleen maar bestaan uit een medisch traject. Ik kan me niet eens meer herinneren hoe het daarvoor was en ik ben zo bang dat dat nooit meer terugkomt. Hoewel ik voor de buitenwereld een vrolijk masker opzet, valt het me zwaar. Ik moet echt zorgen dat ik bezig blijf om niet heel diep weg te zakken in mijn verdriet. Vanwege rug- en beenklachten ben ik twaalf jaar geleden al volledig afgekeurd, dus ik vind geen afleiding in werk. Vrijwilligerswerk doen, ging ook niet meer.

Gelukkig heb ik een hond, waar ik elke dag een paar keer meer naar buiten ga, en ik heb veel contact met mijn familie en vriendinnen.

Ik ben ook dol op de kinderen van mijn broers en zussen. Mijn oudste nichtje heeft zelf al een heerlijk zoontje, Levy. Dat is ook wel confronterend hoor; ik ben inmiddels ingehaald door de volgende generatie! Levy is nu 2 en ik zie hem een paar keer in de week. Hij sleept me er echt doorheen, ik kan zo veel liefde kwijt bij hem. Mijn nichtje heeft me vanaf de zwangerschap overal bij betrokken. Ik vind het mooi om die rol te krijgen, maar ja, hij is niet van mij.

NIEUWE KANS

Ineens kwam er onverwacht toch nog een nieuw sprankje hoop. We wilden nog één keer een afspraak maken met de arts in Düsseldorf; op zoek naar antwoorden. Hij begon over mijn leeftijd - ik ben 42 - en hij suggereerde dat mijn eitjes weleens te oud kunnen zijn, waardoor de embryo's een genetische afwijking hebben en niet innestelen. Op het oog was er niets mis ▶

“
 Mijn kinderwens
 is gewoon te
GROOT om TWIJFELS
 toe te laten
 ”

met onze embryo's. We hebben zelfs een keer gehad dat de gynaecoloog bijna stond te juichen bij een terugplaatsing, zo mooi waren onze embryo's. 'Nu kan het niet meer misgaan,' dachten wij. En dan toch... Je kunt laten onderzoeken of die genetische afwijking er inderdaad is, maar je kunt er niets aan veranderen. Wij vonden zijn verklaring heel aannemelijk en ik dacht meteen aan eiceldonatie. Ik had er wel eerder over gelezen, maar nooit gedacht dat wij dat nodig zouden hebben. De arts benadrukte dat hij ons met een jong eitje nog heel veel kans gaf. Ik steeg bijna op in die spreekkamer! Martin en ik keken elkaar aan en we waren het meteen stilzwijgend eens: dat gaan we doen. Later heeft onze coach ons daar wel vragen over gesteld. Wat ik ervan vond dat het kindje niet mijn genen zou hebben bijvoorbeeld. Ik had daar totaal niet bij stilgestaan. Toen ik er eenmaal over ging nadenken vond ik het ook helemaal niet erg. Op internet zie ik vraagtekens rondom eiceldonatie waar ik zelf nooit op zou komen. Daardoor ben ik er wel meer over na gaan denken. Maar om heel eerlijk te zijn: mijn kinderwens is gewoon te groot om twijfels toe te laten. Die staat zo op nummer één; die krijg ik met geen mogelijkheid weg. Mochten er zich problemen voordoen; daar komen we wel uit. Er is ook nog niemand uit mijn omgeving geweest die er vervelende opmerkingen over heeft gemaakt. Dat is volgens mij omdat we er zelf zo ontspannen in staan.

We zijn altijd erg open geweest over de behandelingen, en nu ook over de eiceldonatie. Ik denk dat hoe krampachtiger je er zelf over bent, hoe moeilijker je omgeving erover doet.

NAAR SPANJE

Ik had al meerdere malen een advertentie van een Spaanse kliniek in het magazine van de patiëntenvereniging gezien. Ook de arts in Düsseldorf vertelde dat we goed in Spanje terecht konden. Omdat eiceldonatie in Duitsland verboden is, kon hij ons zelf niet verder helpen. In Spanje zijn eiceldonoren bij wet anoniem. Dat betekent dus dat ons kindje nooit zijn of haar genetische moeder kan leren kennen. Maar het groeit in mij en daarmee wordt het gewoon mijn kind. Omdat wij daar zelf zo makkelijk over denken, verwacht ik dat dit voor ons kind ook geen issue wordt. Ik heb daarin ook weinig keuze voor mijn gevoel. In Nederland is eiceldonatie bij wet juist niet anoniem, maar hier zijn de wachtlijsten lang. Mocht ik ooit aan de beurt komen, dan helpen ze me niet meer, want dan ben ik te oud. De keuze voor Spanje was dus snel gemaakt. Ik ben inmiddels met de benodigde medicatie gestart. Martin heeft een eigen bedrijf en werkt op dit moment zes dagen in de week. Hij neemt nergens vrij voor om maar geld te kunnen verdienen. Tja, één poging in Spanje kost rond de tienduizend euro, nog los van de reiskosten, en de laatste poging in Düsseldorf hebben we ook al

zelf betaald. Dankzij onze uitzonderlijke en veel duurdere zorgverzekering kregen we de eerste vijf pogingen wel vergoed, normaal is dat drie. Maar ook na die vijf pogingen konden we dus niet stoppen. We zijn dit jaar niet op vakantie gegaan, we plakken er straks in Spanje wel een paar dagen aan vast. Niets is me liever dan dit. De afgelopen weken heb ik weleens gedacht: als we dit nou eens niet doen en lekker samen op vakantie gaan in het najaar. Maar dat schud ik dan meteen van me af; ik kan het gewoon niet. Ik móet het nog een keer proberen...” ■

Achtermeefje Levy en hun lieve hond maken het gemis van een kindje een beetje goed.

EERSTE STAP NEDERLANDSE EICELBANK

„Donoren melden zich niet vanzelf”

UITREKSEL - Er is hoop voor vrouwen die niet kunnen zwanger worden. Volgens start het Nederlandse Medisch Centrum (M&C) onderzoek naar de werking van eiceldonatie. De eerste stap naar een Nederlandse eicelbank. Als het aan prof. dr. Bert Pleman, hoogleraar voor gynaecologie, ligt, kunnen vrouwen die niet kunnen zwanger worden en een kindje willen krijgen, het aantal eiceldonoren in Nederland verdubbeld zien te worden.

De Nederlandse Vereniging voor Geneeskunde (NMG) heeft een advies uitgebracht dat pleit voor een eicelbank. Het is de bedoeling dat de bank in 2011 opstart. Het is de bedoeling dat de bank in 2011 opstart. Het is de bedoeling dat de bank in 2011 opstart.